

Տ Ե Ս Ա Կ Ց Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀ ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՎ Տ. ԽԱԴ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԱԶԱՊԱՀՅԱՆԻ ՇԵՏ

Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսական տեղապան ամենապատիվ Տ. Խադարֆայիսկոպոս Աջապահյանը, որ մայիս ամսի 23-ին, օղային ճանապարհով, Քեյրուքից (Լիբանան) Երևան ժամանեց՝ մասնակցելու համար Երջանկահիշատակ Տ. Տ. Գեորգ Զ. մեծագործ և հայրենասեր Հայրապետի քաղման արարողություններին, ինչպես հասկացվում է իր ազգանունից էլ, սերվում է ստեցի հանրածանոթ Աջապահյան գերդաստանից, որ Կիլիկիայի Կաթողիկոսական Աթոռին տվել է մեկից ավելի նշանավոր կաթողիկոսներ:

Արտասանմանում մոտից ծանոթ լինելով Նորին Մրբազնության անձին և ունեցած գործունեության, ուրախությունս մեծ եղավ տեսնելով նրան՝ առողջ և առույգ, միշտ պատրաստակամ ծառայելու Ազգին, Հայրենիքին և Հայաստանյայց եկեղեցուն, որոնց օգտին նվիրաբերել է նա իր ամբողջ կյանքը:

Նա, սիրալիր ու ծայուն, ընդունեց ինձ «Խնտուրիստ» հյուրանոցի օդատուն և լուսաշող իր սենյակում և բարեկամաբար հրավիրեց, որպեսզի տեղ գրավեմ դիմացը: Ես երախտագիտությունս հայտնեցի Նորին Ամենապատվության՝ ունկնդրություն շնորհելու խնդրանքս չմերժելուն համար և ապավինելով իր հայրական ներողամտության, արեցի հետևյալ հարցումները.

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐՑՈՒՄ.— Ի՞նչ տպավորություն գործեց արտասանմանի հայության վրա՝ Ամենայն Հայոց Հայրապետ Նորին Ս. Օծություն Տ. Տ. Գեորգ Զ. մեծագործ Կաթողիկոսի վախճանման բոլոր:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.— Այրարատյան Մայր Աթոռ Դահակալ Նորին Ս. Օծություն Տ. Տ. Գեորգ Զ. մեծագործ ու մեծահամբավ Հայրապետի անակնկալ մահվան բոլոր երբ հասավ մեզ, անմիջապես հատուկ շրջաբերականով հրահանգեցինք Կիլիկիո քեմերուն բոլոր առաջնորդներուն, որպեսզի եկեղեցիներուն մեջ հանդիսավոր պատարագ մատուցանեն և հանգստյան պաշտոն կատարեն Վեհափառ Կաթողիկոսի հոգվույն համար: Կիլիկյան քեմերու ամբողջ հավատացյալ ժողովուրդը մեծ վշտով սգաց հայրենասեր ու ազգանվեր Հայրապետի անդամանելի կորուստը՝ գունդագունդ ներկա գտնվելով հոգեհանգստյան արարողություններուն: Հայ ազգային կրթական և առևտրական հաստատությունները փակվեցան այդ օր՝ ի հարգանս հայրենասեր և ազգրենտի Հայրապետի:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՐՑՈՒՄ.— Ի՞նչ տպավորություն գործեցին Ձերդ Ամենապատվության վրա հոգեվույս Հայրապետի քաղման արարողությունները: Ինչպե՞ս գտաք Մայր Տանարում կատարված երգեցողությունները և հայ ժողովրդի հարգանքի արտահայտությունը՝ դեպի մեծ Հավատացյալը:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.— Հոգեվույս Հայրապետին քաղման այնքան վեհաշուք և փառանք արարողությունը, ի ներկայության Անոր դազալին առջև երկյուղածությամբ և շեմեռանդ ոգիով կանգնած 12 եպիսկոպոսներու, տասնյակ վարդապետներու և հիսունն ավելի ֆահանգներու, խորապես ազդեց մեր վրա:

Մայր Տանարի սփանշելի երգչախումբը, ղեկավարությամբ հայրենադարձ Երաժշտագետ Հրանտ Գեորգյանի, պատարագը երգեց վերին աստիճանի հա-

չող ներդաշնակությամբ: Իսկ գերազանցապես հուզիչ էր, ըլլա՛ վեհափառ Հայրապետի անշունչ մարմնին հրաժեշտ տվող և ըլլա՛ Անոր հուղարկավորության և բաղման մասնակցող բազմահազար հավատացյալ հայ ժողովուրդին կողմն անստգյուտ կարգապահությամբ և ակնածանքով արտահայտված հարգանքն ու մեծարանքը՝ հավիտենականության միացած ժողովրդանվեր Հայրապետին հանդեպ:

ՆՐՐՈՐԴ ՀԱՐՑՈՒՄ.— Ի՞նչ վիճակում են այժմ Մայր Աթոռ Ս. էջմիածնի և Մեծի Տանն Կիլիկիո Աթոռի փոխհարաբերությունները և նրանց կապակցությամբ ի՞նչ է Ձերդ Սրբազնության բաղձանքը:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.— Նախամեծար Աթոռ Ս. էջմիածնի և Մեծի Տանն Կիլիկիո Աթոռի փոխհարաբերությունները ի վաղուց անտի եղած են սիրալիր և եղբայրական: Ստեղծված հոգեկան ու բարոյական այդ կապը կմնա և պիտի մնա միշտ ամուր: Մեր բաղձանքն է, որ նվիրապետական երկու Աթոռներուն մեջ փոխհարաբերության և եղբայրական սիրո կապը առավել ևս սերտանա՝ հոգուտ Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցվույն:

ՉՈՐՐՈՐԴ ՀԱՐՑՈՒՄ.— Որպես համբերատար Հայր, ընդունեցի՞ք բազմաթիվ հայրենադարձների այցելությունը և փոխադարձաբար այցելեցի՞ք ոմանց բնակարանները: Ի՞նչ տպավորություն կրեցի՞ք նրանցից:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.— Մայր Հայրենիք կատարած մեր այս երկրորդ այցելություններ, երբ մեկ կողմն մեզի ընծայեց հոգեկույս Հայրապետի բաղման ներկա ըլլալու և Անոր անշնչացած խնկելի մարմնույն առջև մեր որդիական հարգանքն ու մեծարանքն արտահայտելու տխուր ու դժբախտ առիթը, մյուս կողմն ստեղծեց նաև ուրախ առիթը՝ ընդունելու բազմաթիվ հայրենադարձներու այցելությունը և անոնցմե շատերուն տունները այցելելու:

Ուրախ եմ հայտնելու, որ բոլոր հայրենադարձները կապրին լավ ու գոհացուցիչ պայմաններու տակ: Անոնք տեր են դարձած հանգստավետ բնակարաններու, կմասնակցին Հայրենիքի վերաշինության սրբազան աշխատանքին, դարձած են ինքնաբավ ու կվարեն շենչող կյանք՝ շնորհիվ կառավարության հայրախնամ հոգատարության և Մայր Երկրի բնիկ հայ եղբայրներու ազնիվ վերաբերումին:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՀԱՐՑՈՒՄ.— Ձերդ Սրբազնությունը նախապես էլ այցելած էր Հայաստան և վերադարձին խանդավառած Սիրիայի և Լիբանանի հայությունը՝ Մայր Հայրենիքում մինչև այն ժամանակ կատարված նվաճումներով: Այս երկրորդ այցելության ընթացքին ի՞նչ եղավ Ձեր կրած տպավորությունը Հայաստանից:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.— 1941 թվականին մեր Հայաստան այցելութենեն ասդին անցած 13 տարիներու ընթացքին, Մայր Հայրենիքն ենթա կատարված հսկայաբաշխ հառաչդիմությունները և կյանքի բոլոր մարգերուն մեջ իրականացված վերելքն ու նվաճումները մեծապես խանդավառած են մեզ: Հայաստանի մայրաքաղաք Երևանը, հայկական հարտարապետությամբ շինված արդիական հսկա շենքերով, ծառազարդ լայն պողոտաներով, հանրային սփանչելի պարտեզներով և այլ զրոսավայրերով շատ գեղեցիկ փառափի մը տպավորությունը կրողու ամենագոյի այցելուներուն վրա: Հպարտությամբ պետք է հայտարարել, որ Հայրենիքը տարվե տարի կծաղկի ու կբարգավաճի՝ ի մեծ ուրախություն բոլոր հայերուն: Ի խորոց սրտի կօրհնեմ ծաղկող ու բարգավաճող Հայաստանի իմաստուն ղեկավարներն ու ստեղծագործ հայ ժողովուրդը:

Հարցումներս վերջացել էին: Վերադարձի անփորձ և ապահով ճանապարհորդություն մաղբելով, հրաժեշտ տվի Նորին Ամենապատվության, որի շնորհները, այդ ռոպեին, աղոթք էին մոմնշում ի նպաստ համայն աշխարհի խաղաղության:

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՏԵՐ-ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ

